

PL. 62.173 M

PRIMVM
SOCIETATIS IESV
SÆCULVM
VIRTUTE ACLITERIS
ILLVSTRE

DE Iprouidentia, et augusto
Principum Orbis *Kanon*
PATROCINIO *Andrey*
Fortunatam Religiosæ Felicitatis.
Ingrediens Æternitatem.
AVSPICIIS,

ILLVSTRISSIMI DOMINI,
D. IOANNIS NICOLAI
à ZVROW
DANIŁOWICZ,
SVPREMI THESAVRARI REGNI:
Premislien: Samborien: Drohobicen: Ratinen:
Kolensis, &c. &c. CAPITANEI.

Ex
Regio SOCIETATIS IESV Collegio Cracouien.
Anno Christi, M. DC. XL.
Societatis Sæculari Primo.

CRACOVIAE,
In Officinâ Typ: Valeriani Piątkowski.

15574

BIBLIOTHECA
UNIVERSITATIS
CRACOVENSIS

925186

Hæredem quisquam né neget fore si-
deris illum?

Cûi, vigil in terris excubat ipse
Polus.

Illustrissimo Domino,
D. IOANNI NICOLAO
á ZVROW
D A N I Ł O W I C Z,
S V P R E M O T H E S A V R A R I O R E G N I ,
P r e m i s l i e n : S a m b o r i e n : D r o h o b i c e n :
R a t i n e n : K o l e n s i , &c. &c.
C A P I T A N E O .

Domino & Benefactori Obseruan-
dissimo.

*Esistet mirari fama ILLVSTRIS-
SIME D. ingens in vnā naui sācu-
lum seruatum fuisse aliquando, post-
quam intellexerit, tuo vnius in pecto-
re, centeno reuoluta orbe Sæcula, me-
lius quam gemmam annulo, solem u-
nuerso, includi potuisse! Ut iam primum sit suspicari, te,
cum Magno IGNATIO, Sanctioris æui auspicium, curis
communibus partitum, melius quam ille cum Ioue imperiū,
diuisisse. Hoc enim demum ad heròicam exaggerati animi
tui restabat amplitudinem, ut Sæculorum etiam ageres
Mecænatem, adeoq; ad annos etiam, ac tempora Felicita-
tis Religioæ tua se se extenderet munificentia, eò victura
perennius quo fideliores nacta est debitores. Addant hos
tibi superi annos Illustr: D. quos tuo inscriptos fauore, mi-
nima hæc Societas I E S V ad illud bonæ spei promontorium,
ad insulas traiicit fortunatas. Cui gentilitiam utiq; Lunam,
geminis aspectabilem facibus commodasti, ne primum ena-*

uiganti Sæculum sui deessent Castores & Polluces. Quin
& nostros tibi volentes impenderemus soles, si quidpiam,
ei addi posset, qui exhaustâ factis inuidiâ, securus de con-
sequentis æui iudicio, impleuit æternitatis fastos. De in-
termicantibus verò DANILOVICÆ Gentis sideribus
quid attinet dicere? quæ cùm Uniuersæ Societati tum po-
tissimum Principis Apostolorum Onerariæ luxerunt cum
hilaritate. Illud iurè mibi dolendum, quod ad tam lacer-
tosam Heròicæ liberalitatis tuæ, beneficentiam, impar acce-
do laudator, si laudatore, opus sit, ubi ipsa melius perorent
gesta. Pugnaret hic suo cum nomine Tacitus, si in hanc
tantam Virtutem, quæ unatot Sæculis condendis satis eßet,
incidisset, cui non Romuleus modò Terentius at Martius e-
tiam campus qui primum Sæcularibus Olympiis patuit, an-
gustus videretur. Quas verò aras! quæ sacra moliretur
quos instauraret ludos Romana Antiquitas, huic tuæ Cyn-
thiæ! quæ tam benefico illapsu plenis cornibus in Societatis
nostræ Sæculum quò eßet pretiosius redundauit. Vtere Il-
lustriſſime Domine semper orientibus cæli tui sideribus, &
crescentem hanc sequēsuo tegentem rubore Auroram no-
stram, explicatâ primi Sæculi mirare in umbra. Cæterūm-
Illustr: D. Sæculorum negotium est Sæculi commendare
Mecanatem. Vale.

Illustr: Dominationis Tuæ

Seruus

ANDREAS KANON
SOC: IESV.

Sæcularis
SOCIETATIS IESV
A N N V S.

T se fugacis docta licentiæ
Voluunt perito Sæcula turbine!
Labuntur Ætates, & Anni
Non iterū remeante passu!
Mens certa Recti sola volubilis
Coercet ignes ætheris, arduo
Sublimis infessu, nec inter
Ambiguos, fugientis æui
Labente gressu fluctuat impetus.
Hæc & ruenti Signifero moras
Imponit, hæc docta relaxat
Lege, vagos cohibetq; Menses,
Et parciores ire volentibus
Horis lupatos induit, & leues
Castigat auras, temporumq;
Præcipites remoratur alas.
Hâc septus olim nil popularibus
Debebat auris, conditor arduæ
L O I O L A molis, cùm fauentûm
Consilio monitisqué Diûum
Æqui tenacem, nec vacuam sui
Intra patentis regna modestiæ
Primis redordiretur Vrbem
Sedibus, innocuisq; Legum
Sepiret armis. quam neq; turbidus
Læuum tonantis præsidio Iouis

A

Perrum-

Perrumpat axis, nec Tyrannus
Æoliæ comitatus aulæ
Aut crebra diræ verbera grandinis
Mistumé nimbis fulmen, & horridi
Refusa tempestas Profundi
Deijciat subeunte fluctu.
Illi & supellex Temporis, aureum
Latè corusco nubis in alite
Vectigal impendit quotannis
Et famuli sine labe soles
Horæqué, Mensesqué, & rapidus vehi
Æther, & omnis regia siderum,
Tributa soluit, supplicesqué
Accelerat pia Luna census;
Quale nec aurëi prodigus aluei
Ganges, auaræ deproperat Tyro
Cum diues electri, superbo
Attonitos lauat amne campos.
Quale sué rubræ collibus Indiae
Nec non Lyburnis montibus abditi
Graiasué certatim per vrbes
Ditibus effodiuntur antris;
Sed quos peritis Dædala malleis
Virtus, reducto mentis in otio
Diffinxit, atq; auara cæli
Regna per &, populosq; sparxit.
Tunc fulgur auri, tunc adamantini
Soles, & omnis copia montium,
Diuesq; venarum supellex
Ad patrias remeare cunas:
Tunc innocentí currere protinus
Mores metallo per Tyberim, & Tagum,
Rhenumq;

Rhenumq; Scaldimqué, & refusi
Ora Padi, vitreiqué Mosæ.
Iam tunc, auaros Nereidum Pater
Ingens aquosæ Rex opulentiaæ
Puniuit amnes, & nocentes
Arduus increpuisse ripas
Puniuit omnes mercibus Inlulas
Lucri perosus, protinus & Mare,
Et littus, & contaminati
Quæstibus erubuere portūs.
At Fraus, & ater Liuor, & improbi
Germana lucri progenies, retrò
Cesserè, & extremam frementes
Inuidiæ petière Thulen.
Et se fatiscenti, heu! senio piger
Agnouit orbis, dissimilem sui
Gratūm reuertentis iuuentæ
Purpureo reuirescere æuo.
O qui obligatis grande clientibus
Euoluis æuum, nobilium Parens
Loiola cæptorum, Quirinâ
Vrbe super, facilem videri
Suspende currum, quâ tibi MVTIVS
Et obsequentūm castra Quiritium.
Et læta se probant iuuentæ
Agmina, Purpureiq; Patres.
FARNESIANI quâ tibi Nominis
Surgunt honoro LILIA Vertice
Et BARBERINARVM, beata,
Agmen APVM Tibi secla condit.

Diuo Ignatio Societatis I E S V

P A R E N T I.

Aiore si quid lusimus hactenus
O Phæbe plectro, te speciosius
Impende Patri, cui merentem
Gestit Honos redimire frōtē.
Attu tuorum prime Sodalium
Loiola salut! Sæcula te retrō
Dixere Patrem; dixit ingens
Americes Afiaeq; regnum.
Ex quo monentis munere Numinis
Inter seueri fulmina Prælij
Crebrasq; murorum ruinas
Flamma graui metuenda plumbo
Te destinato molis aheneæ
Tentauit ictu, Gratia protinus
Narratur ad terras ruentem
Non humili subiisse dextrā
Sacræq; iam tunc neclare Gloriæ,
Acre, & dolori cedere nescium
Pectus, remulsiſſe & fatenti
Gaudia non tenuiſſe Vultu
Locuta coram: Parce Pugil metu.
Et tu decoro vulnere fulcies
Loiola mundum, Tu caduci
Confilijs, animisq; fistes
Orbis ruinam. Sunt alij Tibi
Antæi, & acri Geryones manu
Loiola sternendi, neq; vno
Dissidijs metuenda hiatu

Heu

Heu! discoloris monstra Superbiæ.
Dum pulchra laudum te stimulat fames
Ferriq; dum nondum resedit
Prima fitis, calidæq; pugnæ.
Mox fama clarum Thesea nesciet,
Et ipse tanto mox minor æmulo
Gaudebit Alcides videri
Et domito tibi cedet orbe.
Nec pulchra belli causa, nec arduo
Delecta bello robora, nobiles
Iræq; desunt, non laborum
Non animi decorumué parca.
Pubes, sed altum quæ generosius
Hauserè Martem, sunt Tibi strenuæ
Mentes Honesti, sunt aperto
Pectora splendidiora vero.
Iam Roma numen, iam socias tibi
Dant regna vires: conciliat manus
Noui Sacramentum Gradiui &
Magnanimos tua laus Achates.
Non indecoro qui benè, mobiles
Casus duello, Fataq; prouocent,
Belloq; Fortunam laceffant
Et tumidæ dubia arma Diuæ, ac
In se labantis pondera sæculi
Et dimicantûm funera Principum,
Rixasque, mentiumq; clades
Et miseros pereuntis æui
Curent labores, & malè pendulis
Dextrasq; rebus collaq; commodent,
Minasq; regnorum reclines
Impediant subeunte collo.

DIV O I G N A T I O nouo Ro-
manæ Religionis
P R O P V G N A T O R I.

Ngens tuorum gloria temporum
Et sanctioris Militiae caput

Diuine LOIO LA, & vetusti

Præsidium columēq; Veri.

Per te secundis edita partibus

Morū, & fidelis propositi tenax

Succreuit ætas, quæ parentū

Dedecores, meliore cæpto

Excuset ausus, & proauum rudes

Deique, cælique, in melius piâ

Incude diffingat labores,

Aut facili pietate celet.

Per te superstes Religio, sui

Largam, & recentem fert animam à Dijs

Gaudetq; celsior videri

Eq; tuo magis igne diues

Tibi comarum pondus, & asperos

Gemmis Tiaras, irradiantium

Nexus coronarumq; & auro il-

Lustre Pedum, radiosq; debet,

Stellamq; comptis crinibus illitam, &

Crinale, vittas, Pontificum decus,

Et frontis immortale fidus

Et capitis tibi debet ignes

Defuncta seu cum grandibus Ardui

Curis, & alti mole negotij,

Septena prospectat, fidelis

Colla iugi: dominâq; mundi

Ab arce

Ab arce, vastis iura trionibus
Europæ, & altis Americæ plagis
Edicit, increpatq; sacra
Sacra suis inimica sacrис.
Tibi, remotas, præses & arbitra
Impunè sparsis in Zephyros comis
Errat per vrbes, & Latinis
Accumulat pia signa signis,
Et vota votis, & precibus preces
Ritusq; gaudet Ritibus, & vagas
Eheu! reluctantum phalangas
Ausonijs sociare castris;
Tibiq; priscis per populos fluit
Ceris auorum, & per Rhodanum procul
Albimq; Viliamq; & Istrum,
Et rapidi cita colla Vilnæ.
Illam & iocosis Vistula flexibus
Purum fluenti gurgitis agmine
Effingit, argutoq; lymphæ
Dardanias ruit ore vittas.
Matremq; grato non sine fontium
Clamore, sanctis infonat amnibus,
Romamq; Romanosq; Ritus
Compositis veneratus vndis;
Tybrimq; Patrem lenè cadentibus
Confessus aluēis, ter vitreas, vitī
Illumis, exciuit choreas
Ad numerum saliente fluctu.
At ô perito, qui fugientia
Vrges rotatu secla, tui rudes
Diffinge barbaros in aurum, &
In Latij pretium Tiaræ.

D I V O I G N A T I O

Aurea Diuis sæcula Instau- ranti.

D te peracti plurima sæculi (suâ
Hinc inde merces sponte redit
Sublimis IGNATI! ô Deorū
Digne tholo, superumq; fa-
(cris

Hærere mensis. Te Pietas, duce,
Formosa mundi rura perābulat,
Fas Templa, Curiamque Verum
Et niueum Fora lustrat Āequum.

Seseq; vulgò lætior, aureis
Virtus theatris explicat, integrum
Datura scenam. quam Latinis

Relligio comitata sacris

Rituq; Cultuq; & radijs Deūm

Et Vaticanæ messis adoreis

Adornat illustrem videri

Ore sacros iaculante soles.

Hinc ille Templis vultus, & æmulis

Cognatus astris fulgor, in omnia

Se sponte misit, & latentes

In precium emicuēre cultus.

Hinc ille teētis Cælituum nitor

Lucem coruscis solibus inuidet:

Hinc illa delubris Deorum

Forma, sacros imitata vultus

Non vīstatæ lucis amabili

Offulsit astro: diues imaginum,

Sacer-

Sacerq; maiestate rerum
Errat honor, pretiumq; totas
Fusum per aras, currere sedulo
Exundat amni, fulgurat illitum
Aurum lacunari, & coruscis
Marmoribus sacer extat horror.
Ingens egestas, grande micantibus
Excessit aris; ditiūs ilicet
Cæperē, & aulæis & ostro
Indigetes habitare Diui.
Quæq; obsoleto muta silentio
Stetere dudum Templa, recentibus
Donisque, cantuque, & precatu, &
Supplicibus caluerē flammis.
Fleuisse iam tunc vilius aspici
Narratur aurum, se famulantium
Nimbis, honoratâque circum
Destitui Procerum coronâ.
Non luce sceptri, non radiantibus
Cingi cateruis, supplicibus neque
Votis salutari, & dolofo
Ora coli medicata limo.
Nec mole regni, nec popularib;us
Vehi quadrigis, nec procul obuios
Currus adorari, aut reclini
Poplite procubuisse regna.
Mæstum reductis indoluit genis,
Diuqué fundens: quò vigil Ambitus?
Quò pompa? quò nostræ recessit,
Ille frequens equitatus aulæ?
Superstes olim stat, medijs Honor
Quæsitus aris. Cætera coruunt

C

Vrgen.

Vrgente fatorum sub iictu, &
Canitie titubantis æui
Tu regna Diuis, Tu generosius
Reducis æuum Cælitibus, duce
Te, prisca Saturni redire
Secla, Pater, probator orbis ingens.

D. I G N A T I O
Primum Instituti sui sæculum
agenti.

(ces,
Vali volentes Magne Pater Du-
Et Regiarum pectora mentium.
Ludo moraris, quo Deorū
Munere, blāditijsq; cæli
Regum secundis influis auribus!
Mentesq; dulcis nectare gloriæ
Delatis, ingentemqué præbes
Principibus populisqué scenam! !
Videtis? Illinc M V N I F I C E N T I A
Quām non auaris cincta cohortibus
Per Sacra Cælitum theatra
Spargit opes; faciliq; gazas
Passim per aras pectora conserit,
Pronâqué iactat diuitias manu!
Hinc Candor, & venusta dictis
Gratia, Virgineiq; mores,
Et sparsa lætam Simplicitas comam,
Etiuncta pulchro fædere Veritas,
Cultusqué diuinæ parentis,
Et Superūm studiosus ardor

Gratum

Gratūm perorant. Parte aliâ Pudor
Tristis videri prodit, vt vnicè
Sibi verecundus, pudico
Ora premit taciturna vultu.
Illinc reductâ fronte Modestia.
Non inficeto muta silentio
Scenam peregit; parte at illâ
Explicit sua signa latè
Depræliatrix vnicâ mentium.
Regina Virtus! quam niuei vigil
Cohors Honesti, Fasqué & Æquum, &
Prisca Fides, & aperta pandis
Lætum coronat Gratia cornibus,
Sacerqué magni Numinis ambitus
Et Cura Diuorum serenis
Circumeunt Dominam chôreis.
Nunc innocentis spargis opes manu
Quas pulchra cæli diripiatis sitis,
Nunc grande, vicatim secutis
Fers patribus puërisqué carmen,
Densoqué plebis cinctus ab agmine
Aurestriumphas, integer eloquì
Vitæqué non mendax theatrum
Assimulas, audumqué Scenæ
Loiola mundum regnaqué distines.
Tibiqué debet solitus sui
Spectator orbis, non egentis
Lucra animi, facilesqué priscae
Virtutis ausus! o hominum salus
Regnisqué præsens tristè labantibus
Loiola ceruix. Te patronum,
Præcipitis fuga prima sæcli

C 2

Et ve-

Et vecta sacris Lustra Fauonijs
Iocantis auræ non sinè Plausibus,
Ter lenè responderê, Patrem.
Ter pelago pià dixit Echo.
Ter visus axis, visa ter ilicet
Lactentis ingens semita circuli
Ridente se mouisse cælo
Astra metu glomerante circum.
Audiuít æther & Vigil igneas
Noctis choreas egit, amabili
Plauferê certatim tumultu
Signiferi vaga monstra currûs,
Quo noctis ignes? quo mihi Regia
Stellantis aulæ? quid redeuntia.
Hinc inde, non morante passu.
Suspiciam piger exul astra?
Aut structa mirer, dulcè micantibus
Theatra stellis? mirer & igneum.
Scenæ pauimentum, & venustos
Cæruleum per inane gestus?
Morer quid vltra fidera? si Tibi
Retrò citati proxima Sæculi
LOiola non læuè peracta est
Teste Deo superisq; Scena!

Primus
Diui Ignatij Socius
PETRVS FABER ALLOBROX.

NI sola Virtus, præcipites vehi
Compescat annos, frænaqué præpeti
Adducat æuo, nec proteruis
Ire sinat vaga Lustra pennis.
Laudes auorum quis bene patrijs
Inscribat astris? & merita, & genus
Æternèt? I formosa per ve-
stigia diffugientis æui
Arundo felix, non popularium
Fæcunda laudum. Stat veteres Patrum
Ausus redordiri, & benignos
Carmine solicitare mores.
Et iam nouorum conscius ausum,
Non vſitati Martis amoribus,
Primoq; flammatuſ iuuentæ
Igne, FABER, sua ſacrat arma
Et robur; ô Lux! Allobrogum breue ô
Sidus parentum! Nobilium recens
Aurora cæptorum, & locatæ
Primus Honos Columenq; Molis!
Tuas reposcunt, magne Pugil manus
Latepatentis damna Coloniæ
Ritusq; ſacrarumqué acerba
Naufragia, interitusqué Legum
Te mæſta poſcunt Buſta iacentium
Hinc inde Diuūm, te male feruidi

D

Pugnæ q;

Pugnæq; Buceri, (heu nefanda,
Castra) Melanchtoniæq; fraudes.
At non inani nomine, te retrō
Sensere Fabrum sœcula aheneis
Procula nodis, rursum in aurum
Petre tuis abitura curis.

S. Franciscus Xauerius
Nauarrus.

QVis ille verō se placidis tibi
Infundit vlnis? pectora viuidi
Agnosco Xaueri, flagrantes
Nosco genas, animamq; longē
Vultu eminentem. Numinis in tui
Sinu reclines da Pater Indias
Hæsisce, da sacros bibisse
Aure sonos: Latiæq; numen
Audisse Matris. Iam tibi Gloria
Late per orbem distulit aureum
Francisce nomen. Tu sepulchris
Heu! violens, animasq; ab ipso
Reducis Orco, nobilis vltimi
Vastator orbis. Iamq; tibi ad pedes,
Se regna sternunt, sterniturq;
China nouæ dominator oræ.
Sensere fracto te Pater æquora
Sensere fluctu, dum tibi vitream
Flexere ceruicem, & reclini
Marmora procubuere lymphâ.

Per te

Per te Latinis Indus & Æthiops
Affusus aris, & Latij Patrem,
Cultusqué certatim Quirinos
Congeminant, veterum propago
FRANCISCE Regū: Quid? quod adhuc tegit
Ingens labores Oceanus tuos!
Quantumqué de tuis recondit
Sol oriens moriensq; gestis!

Iacobus Lainius Seguntinus, & Salmeron.

Quo, Vos Deorum nomine consecrem,
Addamq; fastis? ô geminum sacri
Numen Tridenti! quo calentes
Ore satis memorabo pugnas
Ductosqué latè non fine Laureis
Dicam Triumphos? Hinc mihi Lainij
Se fama pandit, quam serenis
Pulcher honor Comitatus alis
Regnisqué centum, & sponte fidelibus
Renarrat oris: Te duce Plausibus.
IACOBE certatim trecentis
Dardana personuisse Rostra.
Seu non profanæ flumine copiæ
Blandùm Quirinis affluis auribus
Orator, & Romana leni
Corda feris animosqué lymphâ.
An & frequentis Concilij sacras
Triumphat aures? oris & ingenii

Sublimis? & captiua Patrum
Vota rapax animosqué secum
Exuberanti diuitis eloquî
Deuoluit amni? raptaque cum suis
Momenta Causis, & modesto
Agglomerat Placita alta fluctu?
Hinc & Deorum turbâ aliquis palam
Dixisse: Nusquam dignius hactenus
Romana Maiestas Locutam
Se meminit, magis ore Lainî!

Alphonsus Salmeron To- letanus.

SIC te perenni Viuere nobilem
Donauit æuo candidus artium
Diuesqué Cultus, ô Voluptas,
O audi sitis vna Lainî!
Quantus Latinæ flumine copiæ
Patrum seueris influis auribus
Orator! & doctùm cadenti
Per populos ruis amne linguæ.
Tunc Mens Tridenti tunc tibi consono
Affensit omnis murmure Curia
Plausere certatim plateæ, ac
Vocibus intonuere centum
Errante circum plurima nobili
Theatra plausu. At vocis amabilis
Imago, Lainium, & decorâ
Congeminat vice Salmeronem.

Quos

Quos Candor altæ Proditor indolis,
Virtusq; largi nuntia pectoris
Fecere confortes laborum, ac
Moribus ingenioq; Fratres.
Te Roma quondam, te Latij Patres,
Et Vaticanæ lumina Curiæ
Thuscæq; suspexere gentes
Et Lechicæ Cracus acer oræ
Externi amicum sideris hospitem,
Vidit iuuentæ docta per atria
Quondam perorasse, & Lycæi
Attonitam tenuisse Pubem.

Nicolaus Bobadilla Pa- lentinus.

Qvin & nouarum dat pharetras mihi
Vienna laudum. prome reconditum
Infracte Bobadilla, telum
Ponè tibi, tumidus videri
Antæus instat, secum odia & necem
Fraudesq; cogens, iamq; tibi & faces
Minatur & ferrum, & Latinis
Excidium violentus aris.
Sed tu trisulci fulminis in modum,
Iustas auitâ pro Latij domo
Assurge in iras. Te secundo
Excipiet fremitu Senatus,
Et regiorum gloria plausuum,
Creberq; plenis circus honoribus

Celebre e-
iuscertame
trictoria
deLutheru
Viennæ in
aulâ Ferdi
nandi Re-
gij frequen-
ti Senatu
reportata.

Eulendidot metropolitano Doctis

Doctis reuertentem triumphis
Accipiet. Tibi mox reclini
Sternetur omnis poplite Ciuitas
Confessa Patrem; te recinent procul
Effusa gratantis iuuentæ
Atria, Palladiæq; voces.
I perge felix, & male garruli
Torrentis iras dejce, turbido
Ne linque né vigil profundo
Transtra sacræ Palinure classis.
Et ipse dudum sollicitus, tuo
In ore librat, non vacuas metu
Spes Ferdinandus; fixa pendent
A te audi cupida ora veri.
Mentemne ludit spes nimium suo;
Defixa voto? Iam capitis minor
Lutherus, infaustâ pudendos
Mæret humi posuisse vultus.
Audiris omni Victor ab agmine
Ingens, & execrabile, & efferum,
Strauisse monstrum. Iam laborum
Grata, tibi meritam coronat
Vienna frontem. Iam tibi tempora
Non indecoro populus ambitu
Inserpit, imponitq; virtus
Herculeâ tibi fronde sertum.

Simon Rodericius Lu- sitanus.

HÆc illa virtus, quam procul vltimus
Per decolorem solibus Indiam

Rapta-

Raptavit orbis! quo Deorum
Ore, tuis Roderice vitam
Addam sepulchris? Te resonabilis
Vectat remotas fama per insulas,
Te rumor, & clamata totis
America&q;; Asi&q; regnis
Narrat trecentis Gloria portubus!
Xaueriani conscie Numinis,
Flamm&q; testis. Te nec auri
Sacra fames, nec auara Lucri
Flux&q; mercis corripuit sitis,
Eheu! paterni littoris exulem
Sed alta sylvestris or&e
Barbaries; operumq; felix
Lethi haud pauentem spiritus impulit.
Tibi potentum Curia Principum
Regumq; panduntur penates;
Tu virides moderaris annos
Florentis æui: tu niueum aduocas
Cunis Honestum. Iamq; tibi nouos
Debent Alexandrosq; centum
Et Carolos, Orientis or&e.

Claudius Iaius Gebe-nensis.

O Qui seueris moribus additos
Vincis Catones, & monitis Numas
Vincisq; præceptis Lycurgos,
Legibus anteuenis Solones,

E 2

Quem

Te pulsus aris, grandibus Ambitus
Tentauit ausis. Te placidis Honor
Impunē præteruectus alis,
 Teste die, à fugiente vinci
Se fleuit olim, fleuit; & inclytæ,
Formosa pressit vela superbiæ
 Spretasq; TERGESTI, Tiaras,
 Et radios, meritæque, Patris
Aptata fronti lumina, tristibus
Mersit tenebris, rursus & in sinum
 Dolosa, fortunæ regessit
 Munera, non redditurus hospes.
At maior omni vertice Claudius
Inter serenæ fulgura Gloriæ
 Stat frontis inconcussus altæ,
 Et similes moderatur inter
Secunda vultus: inq; suum trahit
Quiduis colorem; seu grauior caput
 Procella tundat, rideatué
 Instabili Dea nota vultu.

Ioannes Codurius Al-
lobrox.

Q Vis fæta multo pectora Numine
 Suiq; largam nesciat indolem,
Plenoq; Coduri redundantem
 Ore Deum, placidosq; mores.
Te profitentem summa, cadentibus
In ora lymphis audijt arbiter

Loto-

LOIO LA, Dardaniq; Ciues

Vota nouis cumulare votis.

TU concitatis passibus, arduam
Sublimioris currere semitam

Vitæqué, morumqué, & fidelis
Obsequij, generosiores

GRATANTE Româ ducere Spiritûs
Primùm institisti. Te facilem Dei
Et Vesper, & stellata lucis

Atria, perugilesqué flammæ, &
VIDERÊ campi; Vedit amabilis
Admurmurantûm gratia fontium,

Et arua, quæ precantis inter
Verba, pio maduêre fletu!

QUOCUNQUÉ magni sideris accola
Hæres recessu, talis ames, procul
Terris videri: qualis olim

Elysiae nouus hospes oræ
LÆTUM expeditis corpore Manibus

VECTUS corusco lucis in effuso,

Tuâ laborantem salute,
Diceris admonuisse Patrem.

Paschafius Bróëtus Pi- cardus.

AT te cruentos Martis acinaces,
Et stricta centum bella furoribus
Acri refringentem videbat
Pectore, iam peritus orbis.

Grauiſſimæ
Principiū ini-
micitiās ciui-
li bello ardē-
tes Fauentia
conciliat.

F

Ex quo

Ex quo flagrantem Tysiphone facem
Latè per vrbem sustulit, ilicet
Minæque, pallentesq; rixæ,
Et miseri seges atra ferri
Non vſitatæ lege ferociæ
Pacem perofis horruit oppidis,
Cognata ciuilis ruinæ
Mænia sollicitante bello.

Tunc penè tellus tota micantibus
Arſiſſet armis, cladeq; Ciuium,
Sæuis & instruxiſſet amplam
Funeribus grauis ira ſcenam;
Ni te vetanteim bella Demoſthenem
Siticuloſo pectore ducerent
Heroës; eloquì potenteim
Confiliq; animiq; largum.

Vidi, benigno vidi ego, Principes
Te conſerentem fædere dexteras
Et concatenatos trahentem

Aure Duces Procerumq; turmas.

Tunc & fideli Pax bona pariēti
Affixit enſes, tunt ſitis improba
Ferri refedit, & ſequeſtri
Pace nouâ ſaliere colles.

Nusquam repertas crebra per oppida
Quæſiuit iras telaq; Mulciber,
Furorque, qui latè reductas
Excidijs vacuārat vrbes.

Paschafianis nixa laboribus
In ſe labantis colla Fauentiax,
Feffuſsq; respirauit orbis
Belligeri cecidere fluctus.

AD

AD D. IGNATIVM
De primis eius nouem Sociis.

Hos tu decoro primus in agmine,
Deuota cæptis pectora grandibus,
Pugnam docebas: qualis olim
Æmonijs docuit sub antris
Nutritor ingens, Martis idoneum
Chiron Achyllem; qualis, adhuc rudem,
Flectebat Ascani iuuentam
Dardanij pia cura patris.
Qualem futuris sæcula te retrò
Debent Kalendis, Militiæ Parens
Auctorq; sacræl quo fidelis
Propositi studiosiores.
Creuere cætus, creuit amicior
Legum frequenti exercitus ordine, &
Sacri rudimentum Gradiui
Innocuis pia signa Castris
Heu! quanta bello robora! qui, malè
Lasciuientis castra proteruiæ
Cænasq; Campanosq; luxus,
Et veteris Capita atra Lernæ, ac
Nitentis in se monstra superbiæ
Veri obstinato pectore proruant
Heroës, & diuûm Latinis
Restituant sata læta campis.
Quos, mens honesti læta periculi
Prætextæ Achates; & Comites Togæ
Adstrinxit ardor, & decoro
Pulcher amor, sociauit æstu!

V trinque fortis, seu fremat horridi
Procella fati, seu Capitum ferax
Depræliatueros aperto
Ingenij, vocet Hydra, campo.
O digna sacro nomina sæculo!
O iuncta virtus! ô bene mutuæ
Mentes! & obligata summis
Pectora Pontificum Tiaris,

Sæculum Societatis
E Sacra Martyrum Societatis IESV
purpurâ illustrius.

(guinis
Væ regna? vel quæ flumina san-
Ignara nostri? quod mare barba-
Non decolorauere tabo (rū
Emeriti tua cura nati
O multa terris & pelago super
Perpessa Mater. Collige fragmi-
Errantis hinc illinc carinæ, (na
Et sociæ latera ægra classis.
Maior corusco creuit honor Tago,
Gangiique, vastisq; Oceani Insulis,
Ex quo tuorum Ormuzianæ
Manibus infremuere ripæ.
Dicet marinæ torua licentiæ
Imago dicet: regna quid vltima,
Quantumq; de tuis reclives
Americi meruere Natis,

Scit

Scit creber orbis : scit Mareotici
Procella Ponti, scit mare Baltidos,
Et vasta Nangazachiorum
Insula, Brachmanijq; mores,
Et Mexicanæ sœua ferociæ
Portenta, & altis obruta rupibus
Tellus, inacceſſique tractus,
Naufragij mala longa nostri.
Hic lecta pubes, hic meriti Patres
Manus tuorum fida Clientium,
Formidolosis barbararum, im-
mortua vorticibus cohortum, ac
Mortis cruento naufraga in æquore
Non vſitati Nominis attigit
E clade portum. Pars, auarum
Æquoreis data prædamonſtris
Accusat vndis Nerea, lugubri
Plangente fluctu. Pars lachrymabili
Latè superfusas natatu
Plaudit aquas. Breue ius sepulchri
Totâq; de tellure merentibus
Tellus negatur! Fallor? an ad necem.
Damnata CRIMINALIS ora
Contueor? Prior ille fuso
Pugnata vastas bella per Indias
Cruore sanxit. Quid memorem tuas
Inuicte CAMPIANE mortes,
Et subiti violenta fati
Edicta narrem? Cladibus in tuis
Hæſere mæſto flumina gurgite, ac
Magno parentatura Patri
Attonito ſtetit vnda fluctu!

G

An &

An & frequenti, te medium agmine
Impendiosi nauita sanguinis
Datur tueri? quis celebrem A-
ZE BEDIAE sonitum ruinæ,
Et ora ferro trunca Sodalium
Nesciuit orbis? Non ego te meis
GARNETTE inornatum Camænis
Transierim: fera te Moluci,
Vultum cruentâ frugis adoreâ, ef-
finxisse doctum viderat Insula.,
Toruique spectauere Ciues
Et reflui cupida ora vulgil
At te, latrones mentis & ingenii,
Mersum infideli Balthis in æquore,
Frustraq; luctantem per vndas
Cæruleo tumulant profundo
LATerna, quondam Sarmatiæ Vrbibus
Amica lampas! Conscia te pio
Heu! corda quassantem tumultu
Audiimus! Rapit inde flammis
Addicta Ceruix, & male torrido
Suffixa trunco brachia SPINOLÆ.
Huc illa decreuit propago!
In tenues Carolus fauillas!
Scit Indus axis: torua scit Anglia.,
Præcepsq; Tygris, qui calidas adhuc
Strages peremptorum, & natantum
Offsa Patrum, Cineresq; voluit.
Quorum è recenti morte, reciproco
Viuit superstes Mater anhelitu;
Solesq; Natorum peractos
Continuat meliore vitâ.

Sæcu-

Sæculum Societatis I E S V
Diuis Confessoribus
Beatum.

O STCA regnorū Columē tuorū,
Seu laboranti Patriæ minacem,
Ponè Chocimum vehis incitatis
Fædera bigis;
Fædera & gratę bona iura pacis,
Hàc vbi Thracū sinuantur Vrbes
Quà renascentis rubet illa magni
Regia solis.

Siue Diuinam per inane cæli
Deuehis Matrem, puerumq; iuxta,
Siue flammatos per aperta cogis

Astra iugales.

Lechici nuper miseratus altum,
Prælij vires, capitis superbū,
Vincis Osmanum, refugasq; terres

Numine Lunas

Dum tibi sacros imitata soles
Pulchra natuō coma flagrat astro,
Et peregrinis onerata lucent

Pallia gemmis.

Regnet, illimes properetq; Soles
Lechici felix moderator orbis.

Regnet, & seros numeret RENATA.

CÆCILIS annos.

MVTIVM cura, Sociosq; cætus,
Castra Romani studioſa nutus;
Iamq; centeno reuoluta Matri,

Sæcula gyro

G 2

Sic

Sic tibi flammis hilares & auro
Fulgent aræ: vigiletq; passim,
Supplicis ceræ pietas frequentes,

Diue, per Vrbes.

Sic ab Arctoëis tibi Victor oris,
Arma de victis referat Tyrannis,
Et nouus reddat noua vota SIGIS-

MVNDVS ad aras.

Tuq; GONZAGÆ Cynosura gentis,
Diue, quem dulcis, nimium refusi
Numinis Pontus tenet, innocentis
Naufragum amoris!

Prome formosos LVD O VICE vultus
Nube reclinis famulâ, & beato
Profer euentu, redeuntis in se
Pondera sæcli,

Et tuo longos age posce lætus
Mutio soles. Pia dedicatis
Sic tibi frontem radijs, & auro,
Roma coronet.

Sæculum Societatis I E S V Sacré Interpretum commentatio- ne Eruditum.

AN & capacem nobilis ingenî
Scenam, seueris instruit artibus
Diuina Pallas? quam fideli
Cura animi comitata gressu
Diuesq; veri cultus, & arduâ
Longi redemptus merce negotij

Coro-

Coronat vſus. illi heriles
Deproperat vigil hora census,
Et erudit⁹ plurimus otij
Pallorq; & omnis copia pectoris,
Cultiq; castigatus oris
Seruit honor, famulæq; noctes,
Et literati porticus atrij, &
Sacer Labori collis, & Atticæ
Nocturna sudantis laborant
Otia, Cecropiæq; Lunæ.
Hic & sacrorum turba Voluminum
Et ille felix Isacidūm labor
Latè per Europam celebri
Explicit sua facta scenâ,
Sculptasq; leges, & pia Rituum
Momenta, læsiq; horrida Numinis
Edicta, flammatosq; currus,
Et veterum monitûs Deorum.
Heū! quæ latentûm contuor abdita
Arcana rerum? quos ego nominum
Hic cerno fastos? o vetustæ
Principia interitusq; Legis!
Non vrbium ignes, non Pharaoniæ
Cladem ruinæ, non ego prælia, &
Mersos renarrabo gigantes
Aut Solymi spatiæ ampla regni,
Maiore quondam quæ cecinit tubâ
CORNELIANÆ fama scientiæ,
Et ala, quæ dudum vetusto
Isacidūm spatiata cælo,
Nec otiosis functa volatibus,
Regumq; fasces, & Salomonios

H

Impu-

Impunè præteruecta nodos,
Luce palam meruit probari
Censore mundo. Quid memorem tuas
Laboriosi nauita fluminis
LORINE merces? quid retexam
BARRADIAE monumenta pennæ?
Doctum tumentis vena PERERII, &
Sacer RIBERAЕ cultus, & aurei
Labor MENOCHI, nunquam auaram
Doctiloquo bibet ore Lethen.
Quis literati flumina pectoris
Fusasq; apertâ diuitias penu,
Et plena VELAZQUEZIANI
Nesciat ingenij fluenta?
Latè sonantes Eridani reor
Me audire fluctus, dum ruis aureæ
Torrente, MALDONATE, linguæ,
Attalicis potior metallis.
Non ora PINNAE: non placidas faces
BVLINGERANÆ, transferim indolis,
Pennamq; OLIVERI; CELADE
Conspicuos taceamué Soles.
Superba non tot Creta monilibus
Non tot smaragdis fulgurat India,
Arguta MENDOZAЕ venustas
Quot teretes ruit ore gemmas.
Dives PINEDAЕ copia, & integer
SERARIANÆ fons opulentiae
Et sacra TIRINI supellex
Grandibus euigilata curis
Obliuiosum nesciet Hesperum.
Temnent rapacem temporis orbitam

Per pla-

Per plana terrarum refusa

Vigineæ maria alta chartæ.

S E R L O G I A N I quis satis æquoris
Conchas rependat? Quis S A L A S A R I V M
Meretur aurum? Vel silenti

B E Z A tuas premat ore gemmas?

Pulcher merentem, te sequitur labor,
Et eleganti, te Dominum retrò

Hinc inde circumstant coronâ

Peruigiles tua cura libri,

Pro sint futuro qui bene sæculo,

Seris perennem, ritè nepotibus

Vitam daturi, cùi nec anni

Nec properet cariem vetustas.

I mpendiosis empta laboribus

Nescit sepulchris cedere, lugubrem

Risura, S A L M E R O N, cupressum, &

Funereas tua cura taxos.

CARDINALES S.R.E. Virtute & literis illustres.

O quis Latinæ Numina Curiæ
Et Vaticanæ fidera purpuræ
Æternet? attollatq; duplex
Purpurei columen Senatûs,
Orbis Magistros. Non ego te retrò
Arcebo sacri margine sæculi
Nouisq; BELLARMIN E fastis
Egregij pugilem Gradiui.

H 2

Te

Te ZWINGLIANÆ castra ferociæ, &
PELAGIANI iurgia prælij
Litesq; CALVINI, & frementes
NESTOREO procul ore rixæ, ac
Intemperantes, immiserabilis
Lutheri hiatus, & Batauūm tubæ
Sensere fortem, sensit omnis
Turba noui studiosa fastus,
Et dissidentum dædala Rituum
Famosa Lernæ bellua, tristum
Fæcunda monstrorum, neq; vno
Per populos metuenda hiatu!
Quantus potentis fulmine dexteræ
Fumosq; & ignes, & caput, anguium
Nexu coronatum reuincis
Herculeis melior triumphis!
Et tu, decorâ è strage, recentibus
Romam trophæis induis, & tibi
Defensus, assentitur orbis
Vrbisq; pios tibi debet ausus.
Latè patentis Tu placitum iubar
Europæ, & ingens Ausoniæ decus,
Tu tela tu procudis iras
Innocuus sine cæde Mauors
Contra obstrepentis monstra proteruiæ,
Et impotentes Hæreseos faces
Lemnonq; quæ procudit enses
In Latiax pia castra Diuæ.
Heu! digne sacri pectine barbiti
ROBERTE, cantu Vatis & Isaci,
Et quam tetendisti, sonari
Digne cheli, citharâq; Regis.

Est, &

Est, & tuarum non humilis mihi
Arundo laudum, strenuus ardui
TO LETE veri, Te frequenti
Doctiloquum stupuisse fertur
Stagira circo, non populariter
Mentis profundos ducere spiritus,
Et luce purpuræ, latentes
Ingenij recreare gazas.
Te regna circùm, te trepidi penes
Incerta Recti pectora confremunt,
Nec non recedentis profundum
Turba animi, dubijq; casus,
Et anxiarum examina Mentiūm,
Et euagantis monstra licentiæ,
Molesq; Gordijq; nexus
Peruigili statione circùm
Latus coronant. Te volitant penes
Ineuolutis crimina vultibus
Vmbræq; nolentes videri, ac
Innumeræ simulachra culpæ.
Et ipse dudum sollicitus tuo
Ab ore pendet Mundus, & vndiq;
Arcana pectorum recursant
Agmina, multiplicesq; nodi.
Hæc tu sagacis viuidus ingenî
Longi & peritus temporis vñibus
Euoluis, explicasq; mundo
Ambigui dubia arma voti
FRANCISCE. Nil est immedicabilis
Immune lethi. Tu, tumuli moras
Et fata prætergressus, olim
Parte tui meliore viues.

DOCTORIBVS SO- cietatis IESV.

EST, & profundas, non humilis calor
Lustrare mentes. Currite Gratiæ
Per sacra pallentis Mineruæ
Culmina, præcipitesq; docti
Laudum obstinato scandite pectore
Clios honoris. quæ meritis graues
Annisq, succinctæq; curis
Bella crient animæ, & latenti
Vero imminentes, laurigeras procul
Errant per umbras: hac ubi mobiles
Herœa labentis per arua
Eridani spatiantur amnes.
Heu! quæ docentum contuor agmina!
Qualelue cætus! pars tacitam libris
Demunt senectam, pars apertis
Ingenii spatiantur aruis.
Hic acer armis: hic iaculo potens
Ardet disertis feruere prælijs
Verbisq; contudisse verba, &
Viribus opposuisse vires.
Sic se vicissim Gloria mutuis
Hortatur ausis. discolor ingenii
Relucet in vultu venustas,
Et vario magis igne pulchra
Altum elocutæ mentis in arduos
Assurgit iætus. Non mihi vixeris
Indictus, heu! olim SVARI
Socraticæ melior Magister

Hæresq;

Hæresq; pennæ, Theologi potens
Lumen Senatūs. Numinis integer
Orator, interpresq; Diuūm
Et superæ vigil hospes oræ;
Effulgorantūm difficilem aspici
Ausus Deorum currere semitam,
Et illa mentium sagaci
Culmina vix adeunda visul
Liuor silenti obnubilat Hespero
Regum labores. Te facilem Dei
Pennæq; f elicem, repostæ
Mentis opes: operumq; diues
Arundo, plenis clarat honoribus
Felix & alti Socrate grandior
MOLINA Veri. Tu Lycæi
Egregijs animosus ausis
Pacata condis prælia, strenui
Amore Veri. iamq; tui frequens
Procella circumfultat arcem
Pectoris, intrepidumq; pugnæ,
Hinc inde, telorum aura volantium,
Roburq; solâ canitie potens
Laceſſit. Heu! quantas vicissim
Fulmineis violentus armis
Non pænitendi proteris agminis
Vlтор phalangas! Te duce latius
Diuina Maiestas, per omnes
Explicuit sua Rostra circos.
Namq; & Deorum fixa adamantinis
Decreta valuis, non humili prior
Audes remoliri calore, &
Magnanimo explicuisse nisu.

Quis literati pectora LESSII,
Et sanctiorum pignora noctium,
Sacræq; lucubrationis
Otia? quis meritis reponat
Astris labores? Te pater ingenii
Felix nouorum prole voluminum
Narrat: recudentis metalli
Grandisonis regemitq; prælis.
Te mens futuri prouida, te penes
Armata sacris Iura securibus,
Iustumque, Legesque, & fideli
Prisca Fides, amat ire passu.
FONSECA magnis addite cætibus
Lux ò docentum prima cohortium.
Ocelle pugnacis palæstræ
Doctiloquæ Cynosura gentis.
Tibi Stagiræ vidiegograndibus,
Arfisse pugnis atria, refluâq;
Vndasse porticûs iuuentâ,
Et calidis fremuissæ rixis.
VAZQUEZIANÆ fama scientiæ
Pridem ducentis astra decempedis
Intravit, inscripsitq; rumor
Sacra suo monumenta cælo.
Obscura nigris nomina Principum
Latent sepulchris. Vos Toga doctior,
Et vita librorum perennis
Æthereos locat inter ignes.

Theo-

THEOLOGIS & PHILO- sophis è Societate IES V.

Virtus potenti nixa scientiæ
Inuicta Veri castra sibi facit,
Immane dissidentum adusq;
Excidium Furiarum & Orci.
Per vos reficitis in pretium genis
Riseré doctum sæcula, Palladis
Acu laborata, & beato
Ingenij emicuere censu.
Hinc & superbis Creta corallijs,
Opumq; felix Hesperiæ sinus
Fertur verecundis sepultas
Noctibus occuluisse gazas.
Iam mæsta Cypros, iam pretij minor,
Minorq; spreti verticis Oricus,
Tyrosque, Hydaspeæq; conchæ,
Et Siculi, Venetiq; census,
Et se minores Assyriæ procul
Fleuere merces. Nullus honor Tago,
Gangiæ, Lydijsque, & Hebro,
Et vitreis Babylonis vndis.
Per vos vetustis sculpta scientijs
Penè obsoletis nubila vultibus
Imago tersit, & recocto
Gratiùs irrubuit metallo.
Hinc & feracis cultus Iberiæ
Telluris imo delituit cauo,
Gemmæq; iam rudes amari
Ad pelagi redière fundum;

K

Sua.

Suâq; subter mole gementia
Informis auri pondera, protinus
Noctemque, natalesq; terras
Et veteres petiere cunas.
Ineuoluto seu calor incidat
Pugnare Vero, nec dubio Deum.
Vrgere gressu, mox latentes
Non dubij explicuisse gazas
Vndante venâ diuitis ingenî
Ludunt profundo mentis in æquore
Impunè. Aquinati/ gaudent
Tot comites abijsse magno.
O docta multæ Palladis otia!
O excubantis turba Scientiæ!
Osacra lucubrationis
Pignora sidereique fætus!
Musæa quidquid composuit manus
Immune lethi est. Cætera subruunt
Anniqe velocesqué Lunæ
Et rapido sinuata flexu
Raptant auari flumina sæculi.
Stabit superbâ mole perennius
Quæsita Socratis per artes
Gloria, sollicitumq; Verum.

M A T H E M A T I C I S

Societatis I E S V.

Vâ cæli vis parte tuos inscribo labores
Opatriæ stellantis amor? quæ sæcula fastis
Digna tuis, famamq; pijs conatibns addam.
CLAVI? Catholicis tu grande Nepotibus æuum
Euoluis, certoq; dies metaris & horas
Ordine, fulmineasqué domos præiectus & atram
Nimbo-

Nimborum patriam, nebulæ aurarumq; Viator,
Astrorum pelagiq; sciens. Tu mente futura
Præcipis, atqué animum casus præmittis in omnes.

Iam sacros Vaticana tibi Respublica soles
Festaq; venturos latè digesta per annos
Cumq; suis Latium debet tibi tempora lustris
CHRISTOPHORE æternas Diuum intrature Kalendas.

Sculpta quis æthereis SHEINERI nomina valuis
Nesciat? & meritis contermina præmia stellis?
O qui nubiferas Alpes prægressus, Atlantis
Immanes calcas humeros, rimosaque lucis
Atria, stellarumq; domos, iuxtaque sagaci
Solis inexhaustos rimatus lumine fontes
Non vnâ damnas MACVLA, patrioque tumentis
Lumine, inaccessum peragras Hyperionis orbem.

Aurea quadriiugo vectat te Gloria curru,
Conatusque tuos, succinctaque pectora curis
Et nomen CYSATE tuum. Tibi Vesper, & Ortus,
Et Menses, Horæque leues, Annique, Diesque,
Et coniuratæ veniunt in fædera Noctes,
Et felix operum, gratâ vice, militat ordo,
Pars quorum nos magna sumus. Te MVRIVS ipse
Ipse probat, Cæloque tuum transferre laborat
Nomen ad opprobrium Solis, pulchramque diei
Inuidiam. Te regna canunt, discretaque tellus
Æquore, sepositæ trans vasta silentia Thules
Trans Boreas audite plagas! Te deniq; clarat
Ingeniosa suo quæ voluitur orbita gyro
Cæptaque, & egregios Sociorum amplexa labores.
Cætera quid memorem sacris dignissima fastis
Nomina? sublimes animas! quas diua Matthesis
Regna super populosque rapit, cæloq; propinquas

Sistit, & arcanos oculis non inuidet ignes,
Heu! dulces noctis vigiles, vbi semita cæli
Dis tantum superisq; patet; quâ Signifer ingens
Aut vbi perpetuo constans redit aula rotatu.

HISTORICIS Societatis IESV.

QValis iocosæ lege ferociæ,
Siticulosæ rura Capharniæ
Iordanis, emotis inundat
Aggeribus, Solymosqué latè
Exuberanti feruidus alueo,
Exire metas littoris impiger
Errat per agros, & Palæstinæ
Irriguo secat amne campos:
Talis Latinæ flumine copiæ
Doctum euagantis prodigus ingenii
Verique tempestate diues
Dardanij Salianus oris
Veri profundo labitur agmine;
Et iam videri difficilis, procul
Exundat, & vetusta secum
Regna rapax, populosqué voluit;
Ritusqué, Legesqué, & male desidis
Fæcunda culpæ tempora; & arcium.
Strages, & emunita flammis
Oppida: diluuiemqué cæli,
Æuique frænos, & nimios rapi
Morante dextrâ corripit impetus,
Ortumqué, natalesqué mundi
Sedulus explicuisse cunas.

Lege-

Legēris olim grandē sonantibus
Pars magna chartis. dum fuga vitrei
Iordanis , aut purūm cadeñtis
Dulcē fluent Acaronis vndæ.
Non ora FLORI, non ego CVRTIOS
Aut LIVIANÆ pondera paginæ
Desiderarim: dat Vetustos
VALERIOS TACITOS q; seclis
Diues Latinæ STRADA opulentia!
Ille, & diserto sœcula pectore
Fastosq; gestat, & repostas
Mentis opes, cumulosq; rerum,
Pulchrasq; belli nectit origines,
Irasq; & enses regnaq; mutuis
Collisa in armis, & iacentum
Teste die populorum aceruos;
Et regiorum fragmina fascium
Despectat altæ mentis ab artibus
Vnâq; deletas ruinâ
Sub pedibus speculatur Vrbes.
Nec insolentis more licentiæ
Exaggerato defluus agmine
Bacchatur, emouetq; ripam,
Sed facilis, mediusq; Veri,
Per plana rerum proruit Atticæ
Torrente linguæ. quam tibi in aggere
Sacрабо Mosellæ columnam, aut
Templa tuis FAMIANE fastis.
Tu cæpta LOIOLÆ, & Proauum inclytos
Auszus, auaris nubibus inuides,
Et Matris ORLANDINE cunas,
Non humili pietatis æstu

L

Ab usq;

Ab usq; primâ stirpis origine
Sanctum fluenti euoluis arundine;
O multa de magno Parente,
De Socio meritusq; cætu.
Quis acta L A I N I? quis memores Patrum
Nossel labores? ni effugientibus
Certamen indixisset ingens
Temporibus, tua cura, felix
S A C H I N E rerum. Quis calamis tubas
Et mista doctis prælia vocibus
H V G O N I S ? immaniq; cinctam
Nesciat obsidione Bredam?
Extra insolentis ludibriūm Deæ, &
Caliginosi nubila sæculi
Viuetis! ô iurata vero
Pectora, præcipitantis æui.

ORATORIBVS Societatis IESV.

F Allor? an Ausonij tetricâ de rupe sepulchri
Prodiit immeritas pertæsus Tullius umbras?
Viuis Romulei Consul facunde Senatûs
Viuis, & in seris illustre clientibus æuum,
Continuas Latij Nestor. Prô! quanta sepulto
Ad tumulos tibi fama venit! quantusq; disertos
Post cineres te quærerit honos! Tu lucis at istos
Debes Marce nouis I E S V Oratoribus annos.
Quos tibi P E R P I N I V S soles? quæ sæcula condit
S A N C T I V S ? & vitreo tibi qui torrentior amni
Ludit Dardanijs, rerum per plana, Smaragdis

VIR-

VIRGINIOS post fata vehens GODEFRIDVS honores,
FERRARIOS ne temne sales: ne plena NIGRONI
Flumina; Marce tuum studiosa effingere nomen.

Non ego centenâ quamuis mihi pectora laxet
Voce labor, tot Rostra simul, fontesq; refusi
Persequar eloquij, aut dignis conatibus æquem.

Dicam, Roma licet, toruus licet audiat orbis:
Post Latij Numen, supremaq; funera TVLLI,
Dignius haudaliâs meminit se SVADA locutam.

POETIS Societatis IESV.

Ecce recens Vatum, innocuis exercitus armis
Permessi de valle redit. Datur ora tueri,
Et consanguineæ frontis lustrare serenum.
Hinc mihi se placidis infundit BENCIVS vlnis,
Inde redux Helicone ruit GALLVTIVS; inde
Pegaseo temone celer DONATVS: at illinc
Candida GVINISIAE se fert opulentia Musæ,
PETRVC iq; lepos, Crispo & comitata STEPHONI
Calliope, cultiq; potens HABBEQVIVS oris,
Collaq; Apollineo multùm defuncta labore
GVILBERTI, venâq; tumens GAZÆVS opimâ.
Non eadem quemcunq; iuuant. Illum integer oris
Vrit amor, castiq; sales, argutaq; rerum
Copia, sublimisue Maro, Lyricæuè decorus
Maiestatis apex. Hunc præceps oris, aperto
Ingenij torrente cadens Lucanus. at illum
Posthuma Calliope Senecæ rapit vsq; Tragædum.
Hunc castigatæ numerosa licentia linguae
Et fandi succinctus honos: hunc candor amæni

Proditor ingenij clarat; plenoq; redundans
Ore Deus, mentisq; faces. Hic lenè cadentes
Promptior ad numeros. hunc bella sonantis & iras
Papinij iuuat ore loqui, iuuat ire per hostes
Nudaq; pro caris opponere pectora Thebis.
Scilicet in magnis etiam plerumquē relucet
Discolor ingenij, non vnā lege venustas,

Hinc & Apollineos maior reuerentia colles
Circumit, & docti glomerantur dulcius amnes,
Et Cyntho sacer horror inest: meliusq; renident
Parnassi capita alta iugi: dilectaq; Musis
Otia, Laurigeræq; domus; ex quo aureus oris
Reginas V R B A N V S Apes ad carmina misit.

Quis te Sarmaticos vrgentem ad fidera mores
SARBIE VI fileat? Cælo quem vexit aperto
Plausus ouans, curruq; Helicon raptauit eburno.
Pars animæ sublata meæ! cùi addere atroces
De nostris vtinam voluissent stamina Parcæ. (chro,
Triste quidem spolium tacito premit vrna sepul-
At LYRICVS perdurat Honos, Vaticanaq; viuit
Laurea, vocalesq; lyræ, defunctaq; cantu
Barbita, concordesq; suo cum carmine mores.
Dum Latij Patres: dum Martia Roma, iocosis
Dum Tyberis colludet aquis. dum Lechia stabit,
Vluet Hyperboreum tibi posthuma fama per orbē.
Te serpent violæ circūm. te pampinus vmbra,
Teq; coronabunt Hederæ, Lauriq; iacentem.
Felix qui V R B A N O potuit censore probari,
Et fremitus meruit Româ plaudente secundos.

V R B A N O VIII. P. O. M.

S O C I E T A S I E S V

Primo Sæculari suo anno deuota.

N te reductis posthuma corni-
Loiolianæ sæcula desinunt (bus
Felicitatis! ô fauentum,
Cetibus hospitioq; Diuum
V R B A N E quondam debite. Maxime
Primum euoluti nō sine Numine

Finitor æui. Tu morante

Lustra manu, celereſq; mundi

Ingens futuri temporis arbiter

Lapsus coerces, & nimios vehi

Lunæ recedentis labores

Imperioqué humerisq; fistis.

Per te; marito conscia Numini,

Solem repexit crinibus implicat,

Frontemq; præsignesq; vultus,

Et capitis moderatur aurum, &

Sacro comantum pectine siderum

Fingit capillum, prodiga munera

Veriq; maiestate diues

Romuleo Dea nota cinctu.

Tibi vetustis addita Ritibus

Nunquam paterni stemmatis immemor

Incedit, atq; Hetrusca præter

Sidereo volat arua curru,

Viuisq; Petri lucet amoribus;

Tenax auorum, sedula Cælitum,

M

Non

Non parca Gratiarum, & altæ
Sacra fames pretiumq; Romæ,
Felicitatis Mater, & vnica
Diūum voluptas, Numinis hospita,
Arcana Consili Magistra,
Et Latiæ pietatis Hæres,
Reginâ terris, & pelago, & Styge,
Astrisqué, primæ frontis amænior
Regumqué maiestate maior
Non dubium graditur per orbem.
Quanquam & corusci sidere verticis
Nec non autæ stirpis honoribus
Nusquam peregrinæ per orbem.
Lucis eget, patriæ superba
Honore gazæ, non tamen igneiam
IGNATIANI pectoris indolem,
Flamasqué temnit, è recenti
Vsqueadèò magis igne pulchra!
At, tu capaci Numinis in tui
Sinu reclines, magne Pater foue,
Per vasta terrarum, Clientes,
O cupidæ sitis vna Romæ
VRBANE. Nos & nutibus additi, ac
Flecti volentes, nec dubij tuis
Parere votis, per cruentum,
Cladis iter, sequimur vocantem
Quàcunque ducis: seu gelidas niues
Inhospitalis visere Tauricæ,
Bessosqué, Chinasqué, & natantes
Ionio Arabioq; latè
Adire gentes; hâc vbi roscidos
Titan retexit lucis anhelitus,

Adire

Quà Vesper, atqué Aurora comptum
Puniceo lauat amne crinem.
Te, teste, regnis, pulchra Parentium
Exempla Nati extendimus, ardua
Curare fortis, hinc Tyranni,
Inde trucis fremat ira Ponti
Nudum & timori cedere nescium
Pectus, per enses, tela per, & faces,
Feremus, heu! ausi, Latinæ
Matris, humo pelagoq; magnum,
Miscere nomen. Sic properantia
VRBANE norint sæcula te retro,
Sic Laurus annosum, Parenti
Pro meritis, tibi signet æuum.

FERDINANDO II.

Romanorum Imperatori
AVGVSTISSIMO.

VT desudat Atlas! & iam vix ferre decemplex
Illustræ valet aula Animas! an & arctior ipse
Grandibus Austriadum meritis non sufficit æther?
Quis procul ille Heros meritorum in luce patent
Austriacos micat inter auos? quem candida circu
Vndiq; tergeminò glomerantur Castra tumultu,
Multus & Empyreo comitatus oberrat in auro?
Ipse quidem longo iacet exarmatus ab æuo,
Cæsareæ tamen ore notæ! viuisqué per ora
Sanguis, & extincto spirat reuerentia vultu.
Viuis adhuc Latij decus insuperabile Sceptri
Viuis! & in magnis tibi grande Nepotibus æuum,
Transcribis, longum perdurature, nec vnquam
Degenerem passure situm! Quis tanta relatu
Æquet? & à lachrymis in verba cadentibus, vnquā

Temperet! Heu quantum te nuper in agmine viði
Hortantemq; Duces, Superisq; in castra vocatis,
Tela per, & medias abeuntem vidimus hastas
Qualis & ecce premis rutili Capitolia regni
Augustos prægressus auos! non indigus æui,
Non regni, non hostis egens, non parcus auorum,
Non virtutis inop̄s; néu mutus honore Sepulchri
Quæfisti Latiae nomen memorabile Matri,
Bellorum Pacisq; potens! Sic omnia Laudes
FERDINAND tuas, dilecta q; pectora Marti
Congeminant lachrymis, & per tentoria latè,
Plurima, non taciti discurrit imago doloris.

Te Senio meritisq; sacer, suspirat ademptum,
VR BANVS! Cùi orbis onus, cui adgemit ingens
Curia, Purpureiq; Patres, flet Dardana Pubes,
Et Vaticana pio regemunt Delubra tumultu.
Te Tyberis Rhenusq; gemit, mæstumq; locutis
Danubius lachrymatur aquis, præcepisq; Tibiscus,
Albis &, & Rhodanus plorant, & Scaldis, & Ister
Tristequé finitimus queritur Neptunus in vndis.

At nunc Te quod sidus habet? poterisné reuerti
Cætibus à superis, patrioqué excurrere cælo
RENATA, Lechicas longum plorate per Vrbes.

Vt pro te decertat Honos! inscriptaque cælo
Gloria! & emoti pugnant stridoribus axes
Dum temet sibi quisqué rapit; Tu iurgia, vultu
Differ, & immensi partem tibi delige cæli
Vnde tuam videoas famulâ de nube Viennam.
O meritis opulente tuis, ô digne Deorum
Hospitio! Superumq; sacris accedere mensis.

Poten-

Potentissimo Poloniæ & Sueciæ.

R E G I S I G I S M V N D O III.

*Primo Collegij Cracoviensis Societatis IESV
Fundatori.*

AEC illa virtus, non populariter
Petita sacro carminis ambitu
 Sese Polonorum vetabat
 Pectoribus cohibere vatum!
Per exterarum littora gentium
Latè refundi debuit æquoris
 Hæc illa tempestas, & illa,
 Belligeræ maria alta famæ!
Creuère dudum Lechiaci, tuis
Creuère fasti laudibus, arbitra
 Scit Roma terrarum, scit ingens
 Carpathium, populiq; & oræ
Vasto natantes Oceano, tuos
Princeps Triumphos. sic lagelonidûm.
 Virtus, & externos redundat
 In calamos, & in ora Vatum.
Non ille grandem præcipitantibus
Felicitatem Patriæ & Imperi
 Distinxit annis, fortiores
 Nempe notas ratus esse Regni
Quas ipsa virtus grandè Corinthio
Spirans in auro, belli potentibus
 Insculpit æternûm trophyis
 Lechiacæ docora ampla famæ.
Quæ nec citati fluminis in modum
Iniuriosus deleat impetus

N

Torren-

Torrentis æui, nec vetustæ
Succutiat caries ruinæ.
Nescit sepulchris tristibus immori
Quæsita bello gloria. stat super
Labantis, inconcussa, mundi
Fragmina, ludibriumq; sortis.
Vidi calentes, vidi ego Dacico
Latè phalangas feruere prælio,
Cùm sœua tempestas Gradiui
Moldauicis fluitaret aruis ;
Heu ! adiacentis rura Podoliæ
Haustura latè ! ni lagelonia,
E nube prospexit Iris
Et male iam pelago latentem
Seruasset orbem. Tunc Mareoticæ
Cessere nubes, tunc pelagi tumor
Motique subsedere fluctus,
Et Scythicis equitatus Euris.
Frustra insolentes Luna Othomannidum.
Moliris æstus æquoris, in tui
Iam iam relapsuros furoris
Perniciem, opprobriumq; gentis.
Altùm indolenti quis tibi tunc furor
Osmanne? mæsti nube supercili,
Cùm versa cedentûm videres
Signa retrò, patriasq; fleres
Errare Lunas ; non sine ludicro
Depræliantis murmure Lechiæ
Gratoq; siderum tumultu
Et fremitu superum secundo.
Præteruolantûm sœcula temporum
Latè sonanti nominis effedo

Sismun.

SISMVNDE vinces, dum Polono in-
scripta leges tua gesta cælo,
Sculptasq; laudes, & memores vehet
Axis triumphos. Ducta fauentibus
Delubra dum Diuis, & aræ
Petre tuos recinent honores.
Hàc quâ recumbit Regificis super
Moles columnis, & procul æmulas
Egressa nubes, dedicatum
Stellifero caput æquat orbi.

In uitissimo Poloniæ & Sueciæ
R E G I
V L A D I S L A O IV.

EXcede campo Victor, & arduas
Remitte curas, functa laboribus
Dum miles affigit paterno
Scuta tolo, reduciq; gaudet
Vagina ferro: dum litui fragor
Tristiq; cessant Classica murmure;
Dum strage decolor iuuentus
Vistuleo lauat amne dextras,
Et ille patrii turbine prælij
Exercitatus clade rebellium,
Thracum fatigatus ruinis
Post Lechici mala longa belli
Respirat ensis. Belligerâ, fine
Excedat hostis saucius orbitâ,
Dextramqué victoris modesti,
Secum animo reputet fideli.

N 2

Parum-

Parumne sæuo Martis in agmine
Laudum cruentas inter adreas
Hæfisse? formosissq; pulchram
Vulneribus peperisse pacem?
Quantum est propinquæ in limine Daciæ
Fractos Poloni militis impetu
Cessisse Thracas, & calenti
Bosphoron erubuisse tabo?
Periura sensit Moschua, dexteræ
Numen potentis, fracta rebellium
Sensere Zaporouiorum
Colla tuæ graue fulmen hastæ.
Cùm per feracis culta Podoliæ
Ciuilis iræ gurges inhorruit,
Vicina necquidquam frementi
Oppida terrificante bello.
Tibi quieto regna silentio
Strauere fese: Maximè Principum,
Absiste paululum timeri,
Da spatum, tenuemq; fractis
Moram Tyrannis. dum posito male
Vultu, suorum funera computant;
Dolentq; miranturqué de se
Sarmaticis licuisse tantum
Impunè fatis! Iam tibi sternitur
Supplex trecentis Vistula Classibus
Iam grande vectigal, sonorâ
Deproperant tibi mole regna.
Selæta pulchro fædere prouocant
Laurumq; Laurus trudit, & inclytis
Trophæa nascuntur trophæis,
Eq; hederæ creatur.

Te

Te Rege quondam, Principe te, retro,
Post multa sæui fulmina prælij,
Hinc inde bellantūm, comantes
Per galeas clypeosqué passim
Victore surgent vertice Laureæ,
Seris daturæ Lechiadis, nouam,
Per regna, LIBERTATIS VMBRAM
Et placidæ bona iura pacis.
Dicēris olim, REX, melioribus
Dicēris ausis, Religiosius
Clausisse Sæu, sanctiores
Pro meritis aditure Fastos.
Auita differ sidera lentior.
Securus æui quod tibi, patriâ
Virtute cælatum, perenni
Continuas meritorum in auro.
Dum Roma stabit, dum Iagelonium,
Astris legētur Nomen, & inclyti
Viuent in argento Triumphi
Sculpta tuæ monumenta pugnæ.
Et ipsa fortis Lechia quādiu
Reges habebit: dum memores Tui
Olim renarrabunt Poloni
Magnanimo tua Facta NATO.

RENATÆ FELICITATI
Votuum Societatis IESV
CARMEN.

Te Errarum cæliq; potens Regina, Polonas
Cûi amor est seruare Aquilas: si dignior usquā
Connubij te cura decet; si foederis ullus

O

Tangit

Tangit honos, Regumq; iuuant Consortia terras.
Dum tibi dilectis famulantur in ignibus aræ
Festaq; Votiuis rident altaria flammis
Huc celeres age flecte rotas, huc præpete vecta.
Nube super molire gradum, quâ Lechica pubes
Multus & acclini Litaus te fronte salutat.
Vnanimes ne temne faces, opulentaq; Ceris
Atria, solicitamq; suo super orbe RENATAM
Regifici placido vultûs dignare sereno
Pacis amica Themis. dum iam Lucina futuri
Prouida, Sarmatiæ Victuro consulit orbi.

At tu: quam medij subitâ caligine belli
Affulsiſſe ſuo gratatur Lechia regno,
Fac, ferò, Procerum iuftis dilata querelis
Astra petas; Tecumq; prius decora iſta ſenefcant,
Hic ſceptri ſublimis apex! inſigne comarum hoc,
Et vultus, ſolo poteras quo regna mereri.

Aſtrorum terræq; potens, lateq; refuſi
Arbiter Oceani, cupidō ſua gaudia mundo
Æternet! longūmq; tuis det viuere poſſe
Moribus, obſtrictos patrio tibi iure Polonos.
Sic tibi in abruptæ Concordia lege catenæ
Felices tereti digitos accendat in auro.
Sic tibi Threyciā Lechus, de cæde, rubentes
Viſtuleo lauet amne manus, dереptaqué caris
Affigat vexilla tholis, narretq; maritæ
Ac pueris, noua bella, redux poſt prælia coniunx.
Et victor positâ miles respiret in haſtâ.

Fors aderit Lux illa Tibi, quâ celsior oris
Ibis Hyberboreas late Regina per Vrbes
Suspensusq; tuo pendebit ab vberē
Mundus.

Sere-

Serenissimo Poloniae & Sueciæ PRINCIPI
SIGISMVND CASIMIRO,
Anno Sæculari Societatis IE SV
NATO.

Quid vñitatæ frontis amænior
Venusta florum regna perambulas,
Mollesqué Narcissos, reclines
Et violas, hederalqué passim, ac
Primo educatos veris anhelitu
Flores, herili pollice demetis
Regina Faustitas ; quid vrges
Damna noui pretiosa Aprilis ?
Inscripta Regum nomine, Lechicis
Nascuntur oris Lilia ; conscam
Huc fige mentem, carpe flores
Punicei decora vda campi.
En præsto sacri est orbita Sæculi,
Vertentis in se circulus aureæ
Felicitatis, nocte sertum.
Necte nouo diadema Regi.
Dum grandiori tempora Principis
Durant Coronæ : dum latus aspero
Mauortis aptatur labori
Et solidis bene durat armis.
Belli seueris totus vt annuit
Stringi lacertis ! vt procul obuios
Ferri nitores, irretorto
Impavidus subit ore Tiro !
Vt bellicosæ nectare Gloriæ,
Et militaris fulgure balthei,
Gratoqué classici tumultu
Et strepitu clypeorum acuto,

Auara laudum pascitur indoles!
Nescit teneri lege puertiae
Festina lagellonidarum.
Gloria, degeneresque metas
Prægressa Virtus! Vritur inclytis
Aui trophæis dignus Auo Nepos;
Iam nunc & imbellis laborat
Magnanimo comes ire Patri!
Qua voce pugnat, qua lachrymis, moras
Lactentis æui Paruulus egredi,
Et lenta Naturæ morantis
Impiger exsuperare septa;
Suisque soles laudibus inuidos,
Vehiq; tardum damnat Oriona,
Implere iam dextrâ capacem,
Vsque adeò sibi visus hastam!
Ah siste mentem: siste rudes adhuc
Prægestientis Matris anhelitus,
Regnis adoratum trecentis
Numen, Hyperboreique latè
Sidus trionis, Sarmatici recens
Aurora cæli. Ne properet suos
Virtute transcendisse menses
Nil animo puerile magno
Confessus ardor! ne genialibus
Resiste cunis; quò tibi tutius
Regni superuentura moles
Fortibus immineat lacertis.
Captiua iam tunc Dyndima, vindice
Pulsabis hastâ, vlturus Auum manu,
Ferroq; Patrem; tunc ouanti
Ibis equo, pauidasque Thracum

Præ

M
Præ te phalangas fulmineis ages
Bellator armis. Tu memores Chabri
SISMVND E prouches Columnas
Et veteres geminabis olim
Victor triumphos. Sic tibi Patria.
Sic Martiarum pectora mentium
Diuiqué coniurant fauentes
Et cupidus vouet ore Lechus.
Prò ! quantus iræ ! quantus in arduum,
Assurget ensem ! cùi modò Bosporus,
Hæmusqué , Bizantiq; turres
Barbaricos posuere fastus.
Tuum, Polonâ creber in ægide
SISMVND E nomen, miles Aprilibus
Cædit Kalendis, cædit ingens
Austria, Dardanijq; Ciues.
Quin & futuri prouidus, Vtiles
Palmas triumphis, Plausus ouans, tuis,
Laurosqué, victricesqué condit
Herculeo tibi more frondes.
Præsaga portis Bactra timent suis
Capiq; nollent. Sanguine tu, suo
Docebis Auroram rubere, &
Odrysias trepidare Lunas.
Hæc vera dicar tunc ego præscius
Narrasse vates ; cum tibi supplici
Ceruice, procumbent Tyranni
Et dominas tibi lambet Vrfa.
(Iam iam reuicti parcior ætheris)
Impunè plantas. cum Mareoticos
Titanas amolitus, Arctoo
Excidium properabis orbi.

P

Ad

Præ

Ad STANISLAVM HOSIVM

S. R. E. CARDINALEM.

Primum Societatis Iesu in Polonia Fun-
datorem.

A Surge Thuscis altior Alpibus
Maior trecentis Musa decempedis
Assurge, sublimis docentum
Concilio redit è Deorum.
Possessus alto pectora Numine
Sacerqué Diui verticis Hosivs,
Quem fama, clamatusq; rumor
Perq; Italas Lechicasqué latè
Vectum sonoro Nominis effedo
Raptavit Vrbes, & niueis honor
Vexit per Europam quadrigis
Non humilem decorum Parentem.
Ausum secundo non sine Numine
Virtutis ingens condere sæculum,
Et regna quæ Scientiarum,
Aurifero micuere censu.
Testis tuorum, nobilis ausuum,
Brans bergiani porticus atrij,
Graijsq; defacrata Musis
Otia, Apollinequé colles,
Et ducta castis oppida Gratijs,
Ethospitalis Mercurio lares,
Et templa Stanislæ, ritè
Dardanijs famulata sacris.
Quid, quod nouorum castra Quiritium,
Loioliani exercitus agminis

Tc

VM

Te Patre, te ductore primūm
Sarmaticos adjit penates;
Et se Polonis, teste sub HOSIO
Infudit agris pulchra cohortium,
Impunè tempestas, & ille
Sidereis, equitatus alis.
Qui regna Lechi qui Boreæ domum
Cæli serenis roribus imbuant
Tractusqué longinquis plagarum &
Barbaricæ fera regna gentis,
Nec non vetusti Sceptra Palæmonis
Morum benignis artibus afferant,
Et falsa rescindant Deorum
Numina, Sacrilegosqué cultus;
Terrasqué grato fædere conserant
Astris, & orbis vix reparabilem
Sistant ruinam, sœua fistant
Funera, præcipitesqué lapsus.
Ofrons amæni læta supercili!
O pectus alti mole negotij,
Curisq; succinctum trecentis!
O humeri! studijsqué Veri
Defuncta Ceruix! & bene prosperis
Attrita multūm colla laboribus!
O viua, formosūm virentis
Canities animi! & Deorum
Promisse fato. Nominis ô Tui
Vmbrâ potitos, Sarmatiæ foue
Per regna L o i o L æ nepotes
Castra Sacri studiofa V E R I.

Ad Societatem I E S V
Primam sui Ætatem Sæculi feliciter præter-
uectam.

HVc subiugatis vecta Trionibus
O Sanctioris Filia Sæculi
Molire currus; dedicati
Si quæ sedet tibi cura cætūs.
Hàc fige mentem: quæ tibi lutea
Sublucet Eos, quæ radiantium
Titan quadrigarum, rubenti
Prouehit Oceano labores.
Ossamq; & Alpes, Acroceraunios
Et scande colles, & iuga Carpathi,
Altumq; naturæ tumentis
Præcipites age vise fastus.
Pulchro Nepotum sanguine confitas
Hinc inde gentes, atq; oculis tuos
Metire, sublimis, labores,
Nobilium decorá ampla natum.
Quæ pontus, aut quæ portubus inuia.
Iacent obortis æquora rupibus
Audita Mater! Te rigentis
Brasiliæ didicere fines
Et fæta monstrorum Africa, & effera
Inexpiatæ regna Britanniæ
Toruiqué laponum Leones
Et domiti fera colla Chinæ,
Et Bonzianæ iussa ferociæ,
Strictæqué, mortes, & timor ensium
Terrisq; sorbendusq; Ponto,
Sole rubras, didicit, per oras

Late

Latè sonorum iam tibi fert nouus
Vectigal orbis: quà rigido subest
Gens dura cælo, quà potentes
Americæ sinuantur vrbes.
Tibi sereni prodigus aluei
Iam non inani nomine gemmifer
Illustre fert Ganges tributum
Et rutilo pretiosus amni
Se sternit Hebrus. Te mare Balticum
Vt cunq; nostri sanguinis ebrium
Non erubescendis coronat
Mercibus, & memorem profundo
Tibi columnam ponit in æquore
Europa: seris inq; nepotibus
Te mundus agnoscit potentem
Eloquij, decorumq; Matrem.
Tibi Poloni marginis accola
Ductor minorum Vistula fontium
Inscribit electro Coronam,
Et R A D I O S cumulo iocantis
Effingit vndæ, non sine consono
Admurmurantūm plausibus amnium, &
Grato carinarum tumultu,
Et fremitu Zephyrorum acuto.
Latè verendi, te nota Stemmatis
Et grande clarat nomen, amabile
Te frontis argentum, & Smaragdis
Et rutilo coma diues auro,
Sacrissq; Maiorum addita nutibus
Cæcum Obsequentis Purpura pectoris
Commendat, agnosci volentem
Et R A D I I S capit is I E S V

Q

Adco-

Adcomit! ô Lux! ô genialium
Ocelle Diuum! Certa hominum salus,
Et cura Regnorum perennis,
Et dubij Cynosura mundi!
Sic te marito Numine proditam,
Primos trahentem lucis anhelitus
Excepit, ac Virtuti alendam
Tradidit officiosus æther!
Iam tunc anhelo sidera murmure,
Mistisq; Numen fletibus alloqui,
Sacrosq; vagitus ab ipso
Crederis edidicisse I E S V.
Hinc illa morum temperies, suo
Cognota I E S V. parq; puertiæ
Prætexta, communisq; virtus,
Par studium, similesq; curæ.
Hinc illa vultu fulgurat indeoles,
Eteruditis pingitur ingenis
Virtus. ET IN SACRIS RELVCET
DISCOLOR OBS EQVIIS VENVSTAS.
Millena faustas quot tibi sæcula
Nectent corollas : si fuga temporis
Vniûs, immortale sacro
Deproperat tibi flore sertum!

Igna-

IGNATIUS LOIOLA

Primus GENERALIS Societatis IESV.

Emperne mentis exul, euntibus
Per ora lymphis, excubias poli
Dulces pererrabisq; flamas
Ætherei speculator orbis?
Frenos citatis attrahe lachrymis,
Et fixa cælo lumina, deuoca
Tantis per in terras, tuarum
Grande decus columnenq; rerum
Tuis volentūm viuere moribus
Ne castra Ductor temne cohortium,
Inuicte fortunatoris
Militiæ, decorumq; præses
LOIOLA, dudum solicitis Patrum
Obsesse votis. Sic tibi barbarum
Latè subacturos Trionem
Non humiles tua stirps nepotes
Cultuqué, & altis educet aufibus,
Qui regna ficcis torrida solibus,
Terrasq; nesciamq; sacræ
Falcis humum, residesq; glebas
Morum beatis frugibus induant.
Audimur. & iam questibus annuit
LOIOLA, iuratosq; cætus
Legibus imperioqué frænat.
Iamq; impudicis merlus amoribus,
Et heu! proteruo naufragus æquore
Prospexit orbis: flebilemq;
Ad miseræ sonitum ruinæ
Expergefactus, fragmina lugubris
Fleuit carinæ. tum trepidâ Patrem,

Tervoce, LOIOLAM, poposcit,
Ambiguis ita questus vndis;
Tu Typhis alter, tu malè naufragi
Seruator orbis, cladibus æquoris
Enauigantem me, per ipsas
Eripies bone Typhi mortes.

I A C O B V S L A I N I V S
Secundus GENERALIS Societatis IESV.

Nam quæ obligati pondera dignius
Vrgere cætūs possit, & arduis
Tutorecumbentem lacertis
Dextera sustinuisse molem:
LOIOLIANIS quam benè moribus
Enata mentis sub penetralibus
Virtus; & innutrita sacris
Pectora Concilij triumphis
Ter visus vltrò te Latij Honor
Tentasse vittis, ora ter irritus
Flexisse retrò; ter Tiaram, &
Grande Pedum, triplicesq; sacræ
Nexus coronæ, non sine fulrido
Conchyliati murice pallij
Gratoq; verbenarum honore,
Difficili imposuisse fronti.
Sed quid Tiaræ? quid Latij Pedum
Sacrifq; iunctæ nexibus Infulæ,
Fascesq; mitræq; heu! dolosæ
Munera blanditiæq; fortis
Contra eminentis pectora LAINII
Possent incemes? tunc sacer ambitus

Et

Et turba fortunæ, & repulsos
Dona retrò retulere gressus.

FRANCISCVS BORGIAS

Tertius GENERALIS Societatis IESV.

HÆc illa Diuis non populariter
Dilecta ceruix, non populariter
Dilecta LOIOLÆ, petitum
Cæsaribus, populisq; numen.
Hunc mæsta spretis Gandia dicitur
Plorasse mitris, non humiles pede
Pressisse fastus, atq; auorum
Stemmata, patriciosq; cinctus,
Nomenq; & altæ fulgura gloriæ,
Non vñstatæ nube modestiæ
Texisse, & illustres profundis
Noctibus occuluisse ceras.
Ne vota Patrum, temne precantium,
Flecti & volentûm colla sodalium
Ne temne BORGIA, eminenti
Par oneri: sociamq; voto
Dignare molem. Sic tibi consonus
Iurauit æther, sic adamantino
FRANCISCE subscripte libro
Fata tibi, facilesq; diui.
Iam KOSTKA supplex: iam tibi CLAVDIVS
Figunt dicatis oscula postibus,
Nouisq; certatim laborant
Nomina conseruisse cæptis.
Ne sperne, magni, Borgia, transfugam
Ne sperne amoris, Sarmatico iubar

R

Polo

Polo recisum. Claudianos
Cura animos, nouus ecce castris
Immigrat Hector, qui potioribus
Ausis, Achillis differat impetus
Fastumq; collatis in vnam,
Viribus ingenioq; pugnam.

V
EVERARDVS MERCVRIANVS
Quartus G E N E R A L I S Societatis IESV.

OCûi secundis iecit honoribus
Benè ominatam Præsidis aleam,
Sublimis EVERARDE, morum
Alta quies, facilisq; rerum
Vsus potentûm, quæq; per ardua
Se sponte mittat confilij manus.
Te læta vestigat merentem
Gloria, fidereiç; fasces.
Te creber ordo: te cupidi Patres,
Et sanctiorum castra Quiritium,
Ducem salutauere votis,
Iam capitis tibi se minores
Gratûm elocutis gaudia vultibus
Probant clientes. Inuida sed bonis
Quid fata non ausint! auaræ
Gaudia diripuêre Parcæ,
Inuidit æther! Occidis occidis
Frustra ominentûm, tristè sodalium
Præreptus EVERARDE votis,
Atq; animâ sepelis in vnâ
Tot spes nepotum! Sic tibi lugubres
Heu! in cupressi laurus abit comas!

Auctu-

Auctore BORGIOS, capaci
Pectore, MERCURIANE fastos.

CLAVDIVS AQVAVIVA
Quintus GENERALIS Societatis IE SV.

Vnde illa, rerum fluctibus altior,
Suiq; pollens eminet indoles?
Quam candor, & nitente mentis
Remigio celer ire virtus
Morum beato non pueriliter
Lactauit imbri. Cui niuei sales
Et frontis inconcussa magnæ
Temperies, animusqué casus
Pugnax in omnes, nec dubium sacri
Oris serenum, grataq; comitas,
Vitæqué præsignis venustas
Nobile circumière pectus.
Visusné peccant? intuor aurei
An ora CLAVDI? quem trepidantium.
Perstare sub rerum tumultu
Vis animi, sapiensqué mentis
Magistra, miris edocuit modis,
Firmauit usus, pectoris arduâ
Ab arce prospectare natum
Ambiguæ varia ora Diuæ.
Hic ille Præses: quem generosiùs,
Alti potentem Confiliij sacer
Possebit ardor; & procellæ
Intrepidum, intrepidumqué sortis
Germana Recti filia, grandibus
Erexit ausis! Finxit ad ardua,

R 2

Non

Non parca Virtus; ipsa dextram
Ipsa rudes humeros, & ipsa
Hinc inde fatis impenetrabile
Aptavit altis pectus honoribus,
Et gaudet assedisse scamno
Aut socio comes ire gressu.
Non ille vultum finxit ad horridi
Edicta fati. non popularibus
Cessit lacestitus procellis
Confilij bene tectus arce.
Quâ parte cæli Præsidis arduos
Insculpo nifus? Quo satis æthere
Miranda temporum tuorum,
Acta Pater, monitusq; donem.

MVTIVS VITELLESCVS

Sextus GENERALIS Societatis IESV,

TVo laborant Sæcula nomini
In fracte Præses. Lustra etiam tibi
Annique coniurant, tuisqué
Laudibus immoriuntur Anni
Pridem niuosi trans Boreæ domum,
Trans & refusos Oceani sinus
Audite MVTI! quin & ipse
Æoliæ moderator aulæ
Ethesiarum præpetibus, tuum.
Affingit alis nomen, in vltimo s
Orbis voluturum recessus,
Quò rapidi celera la Cauri
Vel impotenti vix eat Africus
Adiutus Euro. Te tepidi Patrem,

Deuc-

Deuexa mundi, te recluis
Americe, pluuiæqué pauper
Siticulosis Africa montibus
Regnisqué narrat. Te medijs procul
Europa demiratur astris,
Te Lybies Afriæqué tractus
Patrem reposcunt. Pro te auidus tui
Iam pugnat æther! sidera dimicant,
Vterq; præliatur axis!
Sed tu auido, Pater astradiffer
Promisse cælo. nepropera citus
Magno Deorum concilio asseri;
Tuisq; fac longùm clientes,
Moribus ingenioq; viuant.
Tuo monentis munere, nescius
Orbis repulsæ, Cælitibus rudem
Condiscit explicare palmam
Nec dubio fluitare voto
Inter frementum iurgia rituum
Notisq; numen vocibus alloqui,
Primoq; vagitu tonantem
Nosse Deum, Latijq; matrem
Condiscit! Olim quidquid adhuc rudis
Peccauit orbis, te duce postuma
Reduxit in laudem, tuorum
Auspicio potiore Virtus,
Virtus honesti læta periculi, ac
Vtrinqué pollens: Ieu timor æquoris
Enauigandus, barbarorum
Sole nigras minitetur oras
Aut usque seram prouocet Indiam
Deuota pulchris pectora mortibus;

S

Excita

Excita seu rursus monenti
Bella placet reuocare signo
Parere fortis. Ibimus, ibimus
Formosa per vestigia Gloriæ
Patrum redordiri labores,
Et Socias geminare palmas ;
Nec indecoro Sceptra Chinensium
Letho pacisci, & Brasiliæ nouos
Vrgere cæptus, & redemptas
Sanguine continuare lauros.

Gentilitijs Illustrissimæ Domûs
D A N I L O V I C I Æ
Sideribus, sacrum.

QVò pulchra versis Cynthia cornibus
Deliberato niteris impetu ?
Cûi tela moliris, facesqué ?
Quò meritas age tendis iras ?
An & propinqui ad fædera prælij
Venit citatis ASCIA passibus !
Magnis DANILOVICIORVM
ASCIA conspicienda in astris !
Sic est : auitis immiserabilem,
Oppugnat astris æthera : iam minas
Iam tela, iam vibrat minaces
Ore faces, oculisque late
Vestigat, acri non sine prælio
Raptorem Olympum, testibus ilicit

Sic

Sic fata Diuis: Te querelis
Æthra meis, lachrymisq; raptor
Olympe prodam! Quò violentior
Extendis iras? inuide, quid mea
Impunè grassaris per astra
Damna nouis cumulasqué damnis?
Nam quid renarrem lumina Patrijs
Recisaab astris! Quid memorem retrò
Heroas additos Deorum
Concilis! Quid honora (fletu
Defuncta longo) funera persequar,
Pulchrasq; mortes, fataq; computem
Plorata nec quidquam per orbem
Damna mei pretiosa cæli.
Quæ saxa, vel quas carmine colligam,
Hinc inde rupes? quam tibi surgere
Suadebo molem? quæ Dearum,
Thura tuis adolebo templis?
Præses fluentūm Cynthia Temporum,
Cûi lustra nomen, Sæcula cûi suos
Debent honores, festa debent
Otia, Olympiacosqué soles.
At tu secundis functa laboribus
Arundo felix. **DANIL OVICIO,**
Inscribe sanctioris æui
Sæcula suspicienda cælo.
Quæ regna Solis, quæ procul vltimus
Agnoscat orbis. Roma diu legat
Diuiq; mirentur fauentes
Continuis radiare fastis.

CRACOVIAE,
In Officinâ Typographicâ, Valeriani
Piatkowski, Anno M. DC. XL.

XIII 166

